Dosar nr. 2i-81/1/24
2-24075243-46-2i-09072024

HOTĂRÂRE
În numele Legii

Dispozitivul Hotărârii pronunțat la 29 august 2024 mun. Soroca
Hotărârea redactată integral la 31 octombrie 2024

Judecătoria Soroca (sediul central)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Olga Jamba
Grefierul: Pasești Diana

În lipsa participanților la process, legal citați.

A examinat în şedinţă de judecată publică, cererea înaintată de Lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian privind tragerea la răspundere subsidiară al membrilor organului de conducere SRL ”Androsem”, cet. Lungan Andrei,

A CONSTATAT:

La 09 iulie 2024, în cadrul Judecătoriei Soroca (sediul central) a parvenit cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian privind atragerea la răspundere subsidiară al cet. Lungan Andrei, administrator statutar al SRL ”Androsem”.

În motivarea acțiunii a indicat că suma totală a creanţelor validate a debitorului SRL ”Androsem” este în valoare de 2708209,51 lei. Notează că, deşi, a fost notificat persoana cu funcţie de conducere fiindu-i expediate persoanelor cu funcţie de conducere acte procedurale emise de către instanţă, acesta a ignorat executarea hotărârii şi încheierii instanţei de insolvabilitate, notificărilor administratorului autorizat Panciuc Adrian precum şi prevederilor legale, iar în consecinţă, a înaintat demers în instanţa de insolvabilitate privind aplicarea amenzii judiciare persoanelor cu funcţie de conducere.

Potrivit informaţiei Agenţiei Servicii Publice debitorul SRL ”Androsem”, conform datelor din Registrul bunurilor imobile, amplasate pe teritoriul Republicii Moldova, nu deţine bunuri imobile. Conform datelor din Registrul Transporturilor după SRL ”Androsem” nu sunt înregistrate unităţi de transport. Mijloace financiare pe contul debitorului nu sunt, iar activitatea economică a acestuia a fost întreruptă şi nu există posibilitate de a recupera creanţele din activitate economică operaţională.

În asemenea circumstanţe lichidatorul a purces la restabilirea contabilităţii, în vederea identificării dacă sunt creanţe debitoare pentru a le încasa, iar ca rezultat, au fost iniţiate două popriri în vederea returnării bunurilor şi aducerea acestora în masa debitoare. Totodată, având în vedere că debitorul SRL ”Androsem” nu dispune de careva bunuri care ar putea fi valorificate întru stingerea creanţelor validate, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, consideră că unica modalitate de stingere a creanţelor validate este atragerea la răspundere

subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prin prisma art. 247, 248 al Legii insolvabilităţii.

Notează că conform informaţiei din Sistemul informaţional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, administrator statutar şi fondator al SRL ”Androsem”, până la data intentării procesului de insolvabilitate este cet. Lungan Andrei, IDNP: *****, domiciliat în *****. Astfel, reieşind din cele menţionate supra, opinează că, prin prisma art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, Lungan Andrei, este persoana căreia îi poate fi imputabilă răspunderea subsidiară pentru temeiurile prevăzute la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii.

Opinează că un temei ce probează temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ar constitui acţiunile prevăzute de art 248 alin. (1) lit. e) a Legii insolvabilităţii, şi anume ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii.

În acest sens indică că potrivit art 13 alin. (1) lit. a) din Legea contabilităţii nr. 113 din 27 aprilie 2007 şi art 18 alin. (2) lit. a) din Legea contabilităţii şi raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, răspunderea pentru ţinerea contabilităţii şi raportarea financiară revine conducătorului, administratorului - în entitatea cu răspundere limitată.

Conform art. 43 alin. (1) şi (2) din Legea contabilităţii şi art 17 alin. (1) din Legea contabilităţii şi raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, entitatea este obligată să păstreze documentele contabile care cuprind documentele primare, registrele contabile, situaţiile financiare şi alte documente aferente organizării şi ţinerii contabilităţii. Documentele contabile vor fi sistematizate şi păstrate în termenele şi conform regulilor prevăzute de Organul de Stat pentru Supravegherea şi Administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova.

În conformitate cu art 72 alin. (4) din Legea privind societăţile cu răspundere limitată nr. 135 din 14 iunie 2007, administratorul este obligat să asigure ţinerea contabilităţii societăţii, precum şi a registrelor societăţii prevăzute de lege şi de actul de constituire, şi informează asociaţii cu privire la starea de lucruri şi la gestiunea societăţii.

La fel, conform art 7 din Legea cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992, în caz de încetare a activităţii, administratorul întreprinderii este obligat să transmită în arhiva de stat documentele ce fac parte din Fondul Arhivistic al Republicii Moldova şi documentele privind personalul scriptic.

Potrivit art 44 din Legea contabilităţii nr.113 din 27 aprilie 2007 şi art. 34 din Legea contabilităţii şi raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, persoanele vinovate de încălcarea prezentei legi, poartă răspundere disciplinară, civilă, contravenţională şi/sau penală, conform legislaţiei în vigoare.

Mai mult ca atât, în conformitate cu art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, contribuabilul este obligat sa ţină evidenţa contabilă conform formelor şi modului stabilit de legislaţie, să întocmească şi să prezinte organului fiscal dările de seamă prevăzute de legislaţie, să asigure integritatea documentelor de evidenţa contabilă în conformitate cu cerinţele legislaţiei [...].

În conformitate cu art. 27 alin. (3) a Legii insolvabilităţii, debitorul are obligaţia de a transmite administratorului provizoriu, în cel mult 3 zile lucrătoare de la cerere, informaţiile solicitate de acesta, apreciate ca fiind necesare, cu privire la activitatea şi la patrimoniul său, precum şi documentele activităţii economice şi documentele de evidenţă contabilă, care vor fi reţinute de administratorul provizoriu spre documentare.

Iar, potrivit art. 27 alin. (4) a Legii insolvabilităţii, în cazul în care informaţiile şi documentele prevăzute la alin. (3) nu sunt prezentate de către membrii organelor de conducere ale debitorului, aceştia vor fi traşi la răspundere patrimonială subsidiară şi/sau penală, sau

contravenţională, în modul stabilit de lege, iar administratorul provizoriu desemnat va reconstitui, în măsura posibilităţilor, informaţiile şi/sau documentele, cheltuielile urmând a fi încasate din contul persoanelor culpabile.

Notează că prin ţinerea unei contabilităţi contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire, aşa cum este prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilităţii, se înţelege săvârşirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilităţii, indiferent dacă acestea reprezintă infracţiuni, contravenţii sau simple delicte civile.

A mai indicat că debitorul SRL ”Androsem”, a fost supus controlului fiscal prin metoda verificării totale, prin metode şi surse indirecte, în legătură cu intentarea procesului de insolvabilitate. Urmare a controlului fiscal efectuat, a fost încheiat actul de control nr. 5-713504 din 11 octombrie 2021 şi emisă decizia asupra cazului de încălcare fiscală nr. 664/ din 10 noiembrie 2021, prin care au fost stabilite mai multe încălcări ale legislaţiei.

Prin urmare, conform deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei fiscale nr. 664/ din 10 noiembrie 2021, s-a constatat nerespectarea modului de prezentare a dărilor de seamă privind impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, pentru perioadele 2017, 2018, 2019; nerespectarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal şi art. 2 lit. a), art. 5 alin (1), art. 15 alin. (1), art 17 alin. (2), art. 19 alin. (2) din Legea contabilităţii din 27 aprilie 2007; nerespectarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. d) şi e), art. 101 alin. (1) din Codul fiscal din 24 aprilie 1997.

Astfel, consideră că prin acţiunile ilegale ale conducătorului SRL ”Androsem”, stabilite în temeiul deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei nr. 664/ din 10 noiembrie 2021, a fost cauzat un prejudiciu Bugetului Public Naţional în valoare de 191317,00 lei, inclusiv, debitorul a fost amendat pentru lipsa totală a evidenţei contabile şi eschivarea de la calculul şi plata a impozitului pe venit. Deci, completarea unor dări de seamă cu date necorespunzătoare sau neprezentarea acestora înseamnă denaturarea actului prin înscrierea unor operaţiuni care nu au la baza date reale şi care nu pot produce efecte juridice corespunzătoare, având ca scop principal sustragerea de la plata unor sume datorate bugetului de stat în interesul personal al membrului organului de conducere.

Opinează că în circumstanţele enunţate supra, este evident că conducerea SRL ”Androsem” şi anume Lungan Andrei, nu a respectat obligaţiile ce îi revin în conformitate cu Legea insolvabilităţii şi Legea contabilităţii, ceea ce a dus în cele din urmă, la prejudicierea intereselor atât ale întreprinderii, cât şi ale creditorilor. Astfel, neprezentarea contabilităţii şi a dărilor de seamă la Serviciul Fiscal de Stat au generat inevitabil o serie de consecinţe la calcularea şi apariţia datoriilor faţă de bugetul public, atât la plăţile pentru impozitele pentru venit obţinute din activitatea de întreprinzător, pentru impozitul pe venit reţinut la sursa de plată, precum şi la apariţia amenzilor, majorărilor de întârzieri şi alte taxe calculate în urma controlului fiscal.

Un alt temei care probează temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, constituie acţiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. h) a Legii insolvabilităţii, determinate prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

În acest sens notează că incapacitatea de plată a debitorului a apărut în 20 mai 2020, când debitorului nu şi-a onorat obligaţiile faţă de creditorul SRL ”Sanctum”, rezultate din facturile fiscale. Daci, odată cu apariţia incapacităţii de plată, administratorul debitorului Lungan Andrei, urma să depună până la data de 21 iulie 2021 cererea introductivă privind intentarea procesului

de insolvabilitate, urmând să poarte răspundere pentru toate sumele apărute după expirarea termenului de 30 zile prevăzut de lege.

Consideră că incapacitatea de plată a întreprinderii a generat incapacitatea întreprinderii de a-şi onora obligaţiile pecuniare faţă de creditori în perioada gestionării acesteia de către membrul organelor de conducere, în persoana administratorului Lungan Andrei. Or, acesta a fost obligat prin lege să depună în termenul legal cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate.

Respectiv, acesta era obligat în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, în termen de 30 de zile de la apariţia stării de insolvabilitate, să depună în instanţa de insolvabilitate cererea introductivă privind intentarea procedurii de insolvabilitate faţă de sine, obligaţie neîndeplinită de către debitor, fapt care constituie temei pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h).

Mai mult ca atât, în legătură cu acţiunile ilegale ale conducătorului SRL „Androsem", privind eschivarea de la calculul şi plata obligaţiilor fiscale, constatate în temeiul deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei nr. 664 din 10 noiembrie 2021, a fost cauzat prejudiciu Bugetului Public Naţional. Or, nedepunerea cererii introductive la data de 21 iulie 2021 de către administratorul statutar al SRL ”Androsem”, Lungan Andrei, a dus la acumularea restanţei faţă de Serviciul Fiscal de Stat în sumă totală de 191317 lei.

A mai indicat că, în conformitate cu art. 72 alin. (7) din Legea cu privire la societăţii cu răspundere limitată nr. 135 din 14 iunie 2007, în cazul apariţiei indiciilor de insolvabilitate, administratorul este obligat să depună imediat, dar nu mai târziu decât la expirarea unei luni, cerere introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate dacă asociaţii nu vor acoperi pierderile.

Prin urmare, consideră că incapacitatea de plată a întreprinderii s-a materializat prin incapacitatea întreprinderii de a-şi onora obligaţiile pecuniare faţă de creditori în perioada gestionării acesteia de către membrii organelor de conducere, în persoana administratorului Lungan Andrei, şi totodată, obligată prin lege în asemenea circumstanţe, să depună în termenul legal cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, fapt însă ignorat de acesta.

Astfel, membrul organului de conducere în calitatea acestuia de administrator statutar al SRL ”Androsem”, a încălcat prevederile legale menţionate supra şi nu a manifestat diligenta corespunzătoare în vederea înaintării cererii introductive, aceasta fiind înaintată de către SRL ”Sanctum” la 22 iulie 2021, fapt prin care a comis fapte ilicite, care se încadrează în dispoziţiile art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilităţii.

La caz, opinează că cet. Lungan Andrei, în calitate de administrator al debitorului, neîntemeiat a omis termenul prevăzut de lege pentru depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate, faptă ilicită, care se încadrează în dispoziţia art. 248 alin. (1) lit. h), caracterizată prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 din Legea insolvabilităţii. Restanţele întreprinderii insolvabile, au apărut pentru perioada când administratorul statutar Lungan Andrei avea dreptul de a gestiona întreprinderea insolvabilă, iar acţiunile date au cauzat apariţia stării de insolvabilitate a întreprinderii.

Iar organele de conducere ale SRL ”Androsem” se fac responsabile de managementul defectuos practicat la întreprindere, depăşirea limitelor economice admisibile, cumulând un pasiv enorm în defavoarea creditorilor săi.

Acţiunea ilicită a făptuitorului constă în gestionarea defectuoasă a companiei SRL ”Androsem”, manifestată prin neexecutarea obligaţiilor companiei faţă de terţi în concordanţă cu prevederile art. 775 CC, care prevede faptul, că obligaţiile trebuie executate cu bună credinţă la locul şi în modul stabilit. în acest sens, de acţiunile săvârşite de către SRL ”Androsem” este responsabil Lungan Andrei, în calitate de organ de conducere.

Indică că aplicabile speţei sunt prevederile art. 27 alin. (3) şi (4) şi a art. 248 alin. (1) lit. e), şi h) a Legii insolvabilităţii, ceea ce a generat un prejudiciu considerabil pentru creditorii validaţi în cadrul procesului de insolvabilitate a debitorului. Astfel, opinează că prin nerespectarea acestor norme imperative ale legislaţiei se confirmă caracterul ilicit al acţiunilor membrilor organelor de conducere al SRL ”Androsem”, în persoana administratorului Lungan Andrei, fapt ce generează temei de atragere la răspundere subsidiară.

La caz, subliniază, că se solicită operarea răspunderii subsidiare nu pentru că pasivul nu poate fi acoperit, ci pentru că, prin acţiunea culpabilă şi intenţionată, subiectul vizat a cauzat starea de insolvabilitate prin săvârşirea unor fapte expres şi limitativ enumerate la art 248 din Legea insolvabilităţii, a căror consecinţe s-au materializat, prin crearea, menţinerea şi aprofundarea stării de insolvabilitate. Conform prevederilor legale enunţate supra, răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului supus procedurii de insolvabilitate reprezintă o formă a răspunderii civile delictuale, care presupune întrunirea cumulativă a următoarelor condiţii: existenţa prejudiciului, comiterea unei fapte ilicite, existenţa legăturii de cauzalitate între fapta ilicită, prejudiciu şi vinovăţia persoanei a cărei răspundere se cere.

Consideră, că sunt întrunite cumulativ condiţiile atragerii la răspundere subsidiară patrimonială a membrului organului de conducere a debitorului SRL ”Androsem” întrucât au fost comise fapte ilicite, există prejudiciu, există legătura de cauzalitate între faptele ilicite şi prejudiciu. Prezenţa măcar a unui singur indice din temeiurile independente de tragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului în sensul Legii insolvabilităţii, constituie un temei suficient pentru angajarea răspunderii subsidiare faţă de creditorii debitorului.

Reiterează că debitorul SRL ”Androsem”, nu dispune de bunuri care ar putea fi valorificate în vederea stingerii creanţelor validate de instanţa de insolvabilitate, precum şi nu deţine alte mijloace băneşti ce ar putea fi îndreptate în vederea stingerii creanţelor creditorilor, iar astfel, consideră că unica modalitate de stingere a creanţelor creditorilor este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, prin prisma art. 247 şi 248 din Legea insolvabilităţii.

Un alt temei care probează temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, constituie acţiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. a) a Legii insolvabilităţii, determinate prin folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal. În acest sens, examinând informaţia din registrul tranzacţiilor privind tranzacţiile efectuate de către SRL ”Androsem” pentru perioada 01 ianuarie 2017 – 30 iunie 2021, a constatat că SRL ”Androsem” a procurat marfa în valoare de 1657134,62 lei de la mai mulţi contraagenţi în bază de facturi fiscale, iar faptul primirii predării bunului este constatat prin facturi fiscale, eliberate de vânzători. Dar, până în prezent, debitorul nu a predat aceste bunuri pentru a fi incluse în masa debitoare a SRL ”Androsem” şi nu a prezentat unde aceste bunuri au fost utilizate, sau ce s-a efectuat cu aceste bunuri.

În contextul celor expuse și invocând prevederile art. 14 alin. (4), art. 247-249 din Legea insolvabilităţii, art. 166, 174-177 CPC, solicită instanţei de insolvabilitate admiterea integrală a acţiunii. A atrage la răspundere patrimonială subsidiară persoanele cu funcţie de răspundere ale debitorului SRL ”Androsem” (în procedura falimentului simplificat), Lungan Andrei și încasarea

din contul acestuia în contul masei debitoare a SRL ”Androsem” (în procedura falimentului simplificat) a datoriei debitorului insolvabil faţă de creditorii validaţi, în sumă de 2708209,51 lei.

În ședința de judecată lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian, fiind citat legal, nu s-a prezentat, dar prin cererea adresată instanței a solicitat examinarea acesteia în lipsa sa.

În ședința de judecată pârâtul Lungan Andrei, fiind citat legal, nu s-a prezentat și nu a informat motivele neprezentării.

La acest aspect instanța ține să menționeze că, la 29 august 2024, în cadrul Judecătoriei Soroca (sediul central) prin intermediul poștei electronice a parvenit o cererea înaintată de avocatul Iulian Pleșca prin care invocă că, în calitate de apărător și reprezentant al pârâtului Lungan Andrei, solicită amânarea ședinței de judecată din 29 august 2024. Instanța relevă că solicitarea adresat a fos expediată prin intermediul poștei electronice, dar nefiind semnată electronic în modul corespunzător. Prin urmare a respins cererea.

Instanța de insolvabilitate, în temeiul art. 102 alin. (7) și 206 alin. (3) CPC, aplicabil prin prisma art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, în vederea neadmiterii tergiversării examinării cauzei, a dispus examinarea cererii în lipsa părților absente.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului, apreciind pretențiile formulate în acțiune în raport cu probele prezentate, prin prisma legislației ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia că cererea înaintată de lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere SRL ”Androsem” cet. Lungan Andrei, este neîntemeiată şi necesar a fi respinsă, din următoarele considerente expuse infra.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (3) al Legii insolvabilităţii, nr. 149 din 29 iunie 2012, instanţa pe al cărei rol se află cauza de insolvabilitate examinează din oficiu toate circumstanţele relevante cauzei.

Iar potrivit art. 5 alin. (5) lit. f) din Legea insolvabilității, principalele competenţe ale instanţei de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sunt tragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolvabilitatea debitorului, precum şi sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvârşite de aceştia.

Conform art. 26 alin. (1)-(4) CPC, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale a cauzei. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra

circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

În conformitate cu prevederile art. 117 alin. (1) CPC, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) și (3) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu prevederile art. 121 CPC, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu prevederile art. 122 alin. (1), (2) şi (4) CPC, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor. Se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanţii la proces până la data stabilită de judecător, cu excepţia cazurilor prevăzute la art. 119^1 şi art. 372 alin. (1).

Potrivit prevederilor art. 130 alin. (1) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

În conformitate cu art. 239-240 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. La adoptarea hotărârii, instanţa judecătorească, în limitele pretenţiilor invocate, apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. În acest sens, se constată că norma de drept indicată impune instanţei de judecată exigențe privind studierea minuțioasă a situației de fapt a chestiunii supuse judecării şi încadrarea corectă de drept.

În cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că 22 iulie 2021, în cadrul Judecătoriei Soroca (sediul central), a parvenit cererea introductivă înaintată de avocatul Botnari Andrei, în interesele creditorului SRL ”Sanctum” privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de SRL ”Androsem”.

Prin hotărîrea Judecătoriei Soroca (sediul central) din 19 august 2021 a fost constatată insolvabilitatea SRL ”Androsem” şi intentată în privința acestuia procedura simplificată a falimentului, în calitate de lichidator fiind desemnat administratorul autorizat Panciuc Adrian.

Iar, 09 iulie 2024, în cadrul Judecătoriei Soroca (sediul central) a parvenit cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian privind atragerea la răspundere subsidiară al cet. Lungan Andrei.

În soluționarea speței deduse judecății instanța reține că în conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilităţii/ lichidatorului, a

comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea.

Din analiza acțiunii depuse, instanța de insolvabilitate desprinde că temei de drept al pretențiilor sale, deponentul acţiunii, lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian a invocat prevederile art. 248 alin. (1) lit. a), e) şi h) din Legea insolvabilităţii şi anume: folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal, ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii și nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14.

Conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

În conformitate cu art. 247 alin. (1) și (2) din Legea insolvabilității, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Verificând întrunirea condițiilor necesare a calității subiectului răspunderii subsidiare în privința pârâtului Lungan Andrei, prevăzute de art. 247 alin. (1) al Legii insolvabilității, instanța de judecată constată că din informația de la Agenția Servicii Publice despre debitor, din alte înscrisuri administrate (informația despre contribuabil, hotărârea judecătorească, decizia privind înregistrarea persoanei juridice), rezultă că Lungan Andrei a deținut funcția de administrator al SRL ”Androsem” și asociat cu 100 %, de la înregistrare până la data intentării procedurii de insolvabilitate. Astfel, deținerea de către Lungan Andrei a calității de administrator în ultimele 24 de luni anterioare intentării procesului, se asimilează persoanelor pasibile tragerii la răspundere subsidiară.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilităţii/ lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate; e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire; f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori; h)

nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Din sensul normei respective instanța relevă că, persoanele culpabile pot fi obligate la repararea doar numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite şi nu altul, adică, prejudiciul efectiv demonstrat, condiție stipulată şi în prevederile art. 1998 alin. (1) - (2) CC, care prevede că, cel care acționează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Instanța de insolvabilitate concluzionează că, pentru atragerea la răspunderea subsidiară a organelor de conducere ale debitorului urmează a fi întrunite toate condițiile cum ar fi: fapta prejudiciabilă, prejudiciul - sub forma unei părţi a pasivului patrimonial al debitorului insolvabil, legătura de cauzalitate dintre faptă şi pasiv, vinovăția - sub forma intenției sau culpei şi toate acestea în cumul au creat starea de insolvenţă a debitorului.

Instanța de judecată reține că, răspunderea nu devine automat operantă în toate cazurile în care pasivul nu poate fi acoperit, ci numai atunci când se demonstrează că prin acțiunea culpabilă şi intenţionată, subiecţii vizaţi au cauzat starea de insolvabilitate sau prin săvârșirea unei fapte expres şi limitativ enumerate la articolul art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, iar consecințele acestora s-au materializat prin crearea, menținerea sau aprofundarea stării de insolvabilitate, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condițiilor pentru tragerea la răspunderea subsidiară

Prin urmare, Legea insolvabilității stabilește 3 condiții cumulative pentru tragerea la răspundere subsidiară și anume: persoana să fie membru al organului de conducere și/sau supraveghere a societății insolvabile; apariția stării de insolvabilitate să fie imputabilă acestora; să comită una din acțiunile stipulate de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității.

Din conținutul art. 248 alin. (1), (4) şi (5) al Legii insolvabilității reiese că, pentru ca o persoană să fie atrasă la răspundere subsidiară, urmează a fi stabilită comiterea acțiunilor, prevăzute la acest articol, dar și probat faptul că comiterea anume a acestor acțiuni au dus la insolvabilitatea debitorul. În speță, tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului SRL ”Androsem” nu operează în mod automat, ci urmează să se probeze indubitabil, conform art. 118 alin. (1) CPC, iar instanța să constate acțiunile lui Lungan Andrei care ar fi dus la apariția stării de insolvabilitate a debitorului, precum şi imputabilitatea acestor acțiuni anume lui.

Corespunzător, urmează a fi oglindită legătura de cauzalitate între acțiunile membrilor organelor de conducere, în persoana administratorului Lungan Andrei şi starea de insolvabilitate a debitorului, în sensul că insolvabilitatea se datorează anume acțiunilor acestora şi nu altor circumstanțe. Raportul de cauzalitate este şi condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii.

Totodată, este de menționat că, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit, urmărind, de regulă, deturnarea activității de la realizarea scopului pentru care a fost constituită societatea debitoare şi satisfacerea unui interes personal sau al unui terț, astfel, calificarea acestei forme de răspundere are caracter delictual în toate situațiile.

În materia faptelor ilicite ca temei de tragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului, lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian, prin cererea depusă, a invocat întrunirea circumstanțelor prevăzute la art. 248 alin. (1) lit.

a), e) şi h) din Legea insolvabilităţii manifestate prin folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal, ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii și nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14. Dar, deponentul acţiunii, nu a probat și nici nu a descris în ce mod acțiunile invocate au dus la insolvabilitatea debitorului.

Cu referire la temeiul de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului în temeiul art. 248 alin. (1) lit. a) al Legii insolvabilității, manifestat prin folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal, instanța evidențiază că lichidatorul în cererea de chemare în judecată a indicat că din informaţia din registrul tranzacţiilor privind tranzacţiile efectuate de către SRL ”Androsem”, pentru perioada 01 ianuarie 2017 – 30 iunie 2021, a constatat că SRL ”Androsem” a procurat marfa în valoare de 1657134,62 lei de la mai mulţi contraagenţi în bază de facturi fiscal, iar faptul primirii predării bunului este constatat prin facturi fiscale, eliberate de vânzători. Totodată indică că până în prezent debitorul nu a predat aceste bunuri pentru a fi incluse în masa debitoare a SRL ”Androsem” şi nu a prezentat unde aceste bunuri au fost utilizate, sau ce s-a efectuat cu aceste bunuri.

La acest aspect instanța ține să sublinieze că deși deponentul acţiunii, lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian a invocat acest temei, acesta nu l-a descris nici într-un fel prin prisma acțiunilor pârâtului Lungan Andrei și a legăturii de cauzalitate cu survenirea insolvabilității debitorului. Astfel, deponentul acţiunii, nu a probat și nici nu a descris în ce mod acțiunile invocate au dus la insolvabilitatea debitorului. Deci, lichidatorul urma să probeze, cum pretinsele activități au cauzat insolvabilitatea debitorului și cel mai important, de probat dacă folosirea bunurilor în interes personal, cad sub incidenţa art. 247 alin. (2) din Legea insolvabilităţii potrivit căruia prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum și celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Totodată, deponentul acţiunii, lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian nu probează în nici un fel faptul că bunurile recepționate în temeiul facturilor fiscale invocate nu au fost folosite de către Lungan Andrei în interes personal și nu în activitatea economică a debitorului SRL ”Androsem”.

Astfel, prezența legăturii cauzale dintre prejudiciu și fapta ilicită invocată în speța dedusă judecății presupune stabilirea în ce măsură lipsa și nepredarea bunurilor în limita sumei de 1657134,62 lei, circumstanțe încadrate de reclamant în temeiurile prevăzute la art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității, ar fi fost susceptibile să cauzeze incapacitatea de plată a creanțelor creditorilor, iar în rezultat – insolvabilitatea SRL ”Androsem”.

Prin urmare, examinând materialele și probatoriul cauzei nu este cert aportul negativ pe care caracterul ilicit al lipsei și nepredării bunurilor invocate l-ar fi avut asupra survenirii și adâncirii stării de insolvabilitate a SRL ”Androsem” ulterior, iar instanța de judecată nu poate să-și bazeze hotărârea sa pe argumentele administratorului insolvabilității, care nu sunt confirmate prin mijloace de probă.

Mai mult, instanța relevă că, potrivit hotărârii Judecătoriei Soroca (sediul central) nr. 2i-81/22 din 09 ianuarie 2023 (f.d. 120-122) s-a cererea de validare a popririi înaintate de lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian împotriva terțului poprit Lungan Andrei și s-a validat poprirea în valoare de 1657134,62 lei, care este valoarea bunurilor conform facturilor fiscale invocate în cererea privind atragerea la răspundere subsidiară.

Astfel, deși deponentul acțiunii invocă prejudicierea debitorului prin lipsa bunurilor în masa debitoare, totuși este relevant de menționat că deși inițial bunurile din masa debitoare lipseau, la executarea hotărârii Judecătoriei Soroca (sediul central) nr. 2i-81/22 din 09 ianuarie 2023 activele în sumă totală de 1657134,62 lei urmează a fi folosite la acoperirea creanțele creditorilor.

În circumstanțele expuse, instanța conchide că deponentul acțiunii lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian nu a demonstrat legătura cauzală dintre temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității și cauzarea stării de insolvabilitate.

Cu referire la temeiul de ținere a unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, acţiune prevăzută de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilităţii.

Se evidențiază că, în executarea obligației de a dovedi circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale cu privire la aceste temeiuri, lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian s-a rezumat a indica că debitorul SRL ”Androsem”, a fost supus controlului fiscal prin metoda verificării totale, iar urmare a controlului fiscal efectuat, a fost încheiat actul de control nr. 5-713504 din 11 octombrie 2021 şi emisă decizia asupra cazului de încălcare fiscală nr. 664/ din 10 noiembrie 2021, prin care au fost stabilite mai multe încălcări ale legislaţiei. Astfel, prin acţiunile ilegale ale conducătorului SRL ”Androsem”, stabilite în temeiul deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei nr. 664/ din 10 noiembrie 2021, a fost cauzat un prejudiciu Bugetului Public Naţional în sumă de 191317,00 lei, inclusiv, debitorul a fost amendat pentru lipsa totală a evidenţei contabile şi eschivarea de la calculul şi plata a impozitului pe venit. De asemenea s-a invocat că prin nepredarea documentelor contabile către administratorul provizoriu sau lichidator, atât culpa, cât şi legătura de cauzalitate între faptă şi prejudiciu se prezumă.

Instanța menționează că, prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, se înțelege săvârșirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilității, indiferent dacă acestea reprezintă infracțiuni, contravenții sau simple delicte civile. Însă, lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian nu a probat și nici nu a descris în ce mod acțiunile invocate au dus la insolvabilitatea debitorului SRL ”Androsem”. Or, nu este clar cum neprezentarea informației solicitate și/sau circumstanțele stabilite în cadrul controlului fiscal, au dus la survenirea insolvabilității debitorului.

Astfel, prin prisma celor invocate cu adevărat s-au constatat încălcări de incapacitate managerială la ținerea contabilității, însă, faptul că anume aceste încălcări ar fi condus la insolvabilitatea SRL ”Androsem”, din decizia menționată, nu se constată. Or, lichidatorul nu a probat legătura de cauzalitate dintre încălcările constatate de Serviciul Fiscal de Stat și acțiunile contribuabilului, care să fi cauzat insolvabilitatea debitorului, iar pentru atragerea persoanei la răspunderea subsidiară, urma a fi făcută dovada existenței sau întrunirii cumulative a condițiilor răspunderii delictuale: a faptei ilicite cauzatoare de prejudiciu, a existenței prejudiciului, a vinovăției în comiterea faptei ilicite şi a legăturii cauzale între fapta ilicită şi prejudiciul cauzat cu vinovăție, ceea ce a fost omis, iar simpla constatare a încălcărilor legislației fiscale şi aplicarea sancțiunii fiscale prin decizia Serviciul Fiscal de Stat asupra cazului de încălcare a legislației comisă de SRL ”Androsem”, în lipsa altor probe pertinente în acest sens, nu implică de drept concluzia că anume din această cauză debitorul a ajuns în stare de insolvabilitate. Or, pentru a califica anumite acțiuni/ inacțiuni drept ”ținere a unei contabilități fictive sau contrare

prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire", nu este suficient simplu fapt al existenței unei Decizii a Serviciului Fiscal de Stat, în special având în vedere faptul că pentru constatarea unor astfel de ilegalități legiuitorul prevede şi o anumită procedură, expres reglementată în Codul contravențional (art. 295 - încălcarea regulilor de organizare şi de ținere a contabilității, de întocmire şi prezentare a situațiilor sau rapoartelor financiare).

În acest sens, la caz lipsește decizia de sancționare a pârâtului Lungan Andrei pentru comiterea contravenției în sensul dat, sau alte probe care ar confirma fără a lăsa loc de dubii şi interpretări vinovăția pârâtului pentru ținerea unei contabilități ilegale sau fictive. La fel, la materialele cauzei lipsesc probe directe şi admisibile prin care s-ar proba legătura cauzală dintre ținerea contabilității contrar prevederilor legii de către SRL "Androsem" şi apariția stării de insolvabilitate al acesteia.

Mai mult, drept dovadă a ținerii contabilității contrare legii, lichidatorul SRL "Androsem", administratorul autorizat Panciuc Adrian invocă decizia nr. 664/ din 10 noiembrie 2021 conform căreia s-a un prejudiciu Bugetului Public Naţional în sumă de 191317,00 lei lei. Prin urmare, aceste obligații, fiind calculate după intentarea procesului de insolvabilitate, nicicum nu putea duce la apariția acestei stări.

Pe de altă parte, instanța de insolvabilitate subliniază că, emiterea deciziei nr. 664/ din 10 noiembrie 2021 asupra cazului de încălcare a legislației fiscale comisă de SRL "Androsem", nu determină întrunirea temeiului de atragere la răspundere subsidiară prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, în cazul din speță, or decizia respectivă stă la baza apariției datoriei debitorului față de creditor și nu sunt catalogate ca fapte ilicite admise de către administratorul debitorului.

Prin urmare, la caz lipsește legătura cauzală dintre pretinsele fapte ilicite comise de către Lungan Andrei prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității și prejudiciul invocat în cerere. Or, încălcările legislației fiscale admise de către SRL "Androsem" și constatate de Serviciul Fiscal de Stat nu reprezintă fapte ilicite comise de către Lungan Andrei în sensul temeiului respectiv de atragere la răspundere subsidiară.

Cu referire la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, instanţa menţionează următoarele.

În temeiul prevederilor art. 14 din Legea insolvabilității, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă şi în cazul în care: a) executarea integrală a creanţelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadenţă a creanţelor celorlalţi creditori; b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanţele creditorilor. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2). Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sunt trase la răspundere contravenţională în conformitate cu legea.

Potrivit prevederilor art. 10 al Legii insolvabilității, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de

intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanţele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activităţii lui dacă acest fapt este posibil.

În sensul prevederilor art. 2 al Legii insolvabilității, incapacitate de plată este situaţia financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a îşi executa obligaţiile pecuniare scadente, inclusiv obligaţiile fiscale. Incapacitatea de plată este prezumată în cazul în care debitorul este în întârziere de plată mai mult de 60 de zile. Supraândatorarea este situaţie financiară a debitorului, a cărui răspundere este limitată prin lege la valoarea patrimoniului său, în care valoarea bunurilor nu mai acoperă obligaţiile existente ale acestuia.

Reieșind din natura temeiului juridic de atragere la răspundere subsidiară a pârâților instanța evidențiază că, în speță obiectul probațiunii reprezintă totalitatea faptelor material-juridice și procesuale ce necesită a fi constatate pentru soluționarea justă a litigiului. Prin urmare, incapacitatea de plată invocată urmează să fie demonstrată prin probe determinate în sensul art. 117 din Codul de procedură civilă, inclusiv prin: extras din contul bancar curent al debitorului, alte înscrisuri din care rezultă încetarea efectuării de plăți de către debitor, etc.

Totodată, obiectul probațiunii va cuprinde și probe din care să rezulte fără echivoc care este momentul survenirii incapacității de plată a debitorului. Or, reieșind din sensul art. 14 din Legea insolvabilității, obligația debitorului să depună cerere introductivă devine scadentă imediat momentului survenirii temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate și continuă să poartă același caracter pe parcursul a 30 de zile din data survenirii temeiurilor indicate în articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2).

Respectiv, în vederea determinării începerii curgerii termenului de depunere a cererii introductive, inițial este necesar de a fi stabilit momentul survenirii temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate în raport cu persoana debitorului sub forma incapacității de plată – temei care a servit pentru intentarea procesului de insolvabilitate în privința SRL ”Androsem”.

Momentul survenirii incapacității de plată a debitorului prezintă importanță deosebită întrucât, reieșind din sensul art. 14 din Legea insolvabilității, obligația debitorului să depună cerere introductivă devine scadentă imediat momentului survenirii temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate și continuă să poarte același caracter pe parcursul a 30 de zile calendaristice din data apariției temeiurilor indicate în art. 10 alin. (2) și la art. 14 alin. (2).

Deși lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian a invocat că incapacitatea de plată a debitorului a apărut în 20 mai 2020, când debitorului nu și-a onorat obligaţiile faţă de creditorul SRL ”Sanctum”, rezultate din facturile fiscale și că administratorul Lungan Andrei nu a depus cerere intorductivă, totuși instanței de judecată nu i-au fost prezentate careva probe care ar demonstra că anume nedepunerea cererii introductive ar fi atras apariția prejudiciului solicitat.

Subsecvent, instanța de insolvabilitate nu a determinat legătura cauzală dintre valoarea masei credale nestinse și fapta ilicită pretins a fi comisă de către Lungan Andrei, care ar putea fi reținută și pusă la baza răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale SRL ”Androsem” în baza art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității.

Instanța notează că, existența legăturii cauzale dintre valoarea masei credale nestinse și faptă ilicită invocată este obligatorie, în contextul în care prejudiciul urmează a fi reparat în cazul și în măsura în care se constată consecință directă a faptei ilicite săvârșite de către pârâți. Iar, vinovăția reprezintă atitudinea psihică a autorului faptei ilicite în raport cu fapta respectivă și

urmările pe care aceasta le produce. Vinovăția poate fi reținută sub formă de intenție sau din imprudență.

În speţă, instanța de insolvabilitate relevă că, deponentul acţiunii, lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian, nu a prezentat probe care să confirme că administratorul Guțan Valriu prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate a aprofundat insolvabilitatea SRL ”Androsem”.

O altă componență a probațiunii în litigiul privind atragerea la răspundere subsidiară o va constitui identificarea volumului creanțelor apărute de la momentul neexecutării obligației de depunere a cererii introductive până la intentarea procesului de insolvabilitate prin hotărâre a instanței de judecată. Or, culpa pârâților nu poate excede aceste limite, reieșind din condiția inserată la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității.

Sarcina probațiunii în sensul descris incubă anume deponentului cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, în temeiul art. 118 alin. (1) CPC.

Importanța probațiunii este una semnificativă, deoarece răspunderea subsidiară, ca specie a răspunderii delictuale civile, nu poate opera din oficiu și nici nu poate fi prezumată în baza unor declarații expuse de către lichidatorul societății debitoare.

Astfel, potrivit art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, instanța poate dispune ca doar o parte din datoriile debitorului insolvabil pot fi suportate de membrii organelor de conducere, însă deponentul acţiunii, a solicitat încasarea sumei tuturor creanțelor validate și neîncasate, fără a argumenta nici într-un fel această cerință.

La acest aspect se reține că, norma legală nu conferă solicitantului (creditorului) dreptul de a solicita încasarea de la membrii organelor de conducere a creanței sale validate, acest fapt fiind în contradicție directă cu prevederile art. 1 alin. (1) din Legea insolvabilității, care expres indică că scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanţelor creditorilor.

Instanța de insolvabilitate reține că, răspunderea subsidiară nu este operantă în cazurile în care pasivul nu poate fi acoperit, ci doar atunci când se demonstrează că prin acţiunea culpabilă și intenționată, subiecții vizați au cauzat starea de insolvabilitate prin săvârșirea vreuneia din faptele expres şi limitativ enumerate la art. 248 alin. (1) şi a căror consecințe s-au materializat prin crearea, menținerea sau aprofundarea stării de insolvabilitate, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condițiilor pentru atragerea răspunderii juridico-civile.

La caz, instanța de insolvabilitate relevă că, deponentul acţiunii, lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian, nu a prezentat probe care să confirme că Lungan Andrei prin nedepunerea, la data de 24 decembrie 2018, a cererii de intentare a procesului de insolvabilitate, a aprofundat insolvabilitatea SRL ”Androsem”.

Instanța de insolvabilitate relevă că inacțiunea prevăzută de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, adică nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, spre deosebire de celelalte temeiuri prevăzute în art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, are specificul său și anume: inacțiunile prevăzute la acest articol nu duc la apariția stării de insolvabilitate, or, anume apariția acestei stări de insolvabilitate îl obligă pe administratorul societății comerciale să depună cerere introductivă; nedepunerea cererii introductive, duce la încasarea doar a obligațiilor, apărute după expirarea termenului prevăzut la art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilității, neavând relevanță suma creanțelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate. Corespunzător, pentru atragerea la răspundere subsidiară prin prisma acestui articol, urma a fi stabilită data survenirii stării de insolvabilitate, termenul limită de depunere a cererii introductive, obligațiile, apărute după expirarea acestui termen.

La caz, deponentul acţiunii, a invocat prevederile acestui articol fără a concretiza aceste date, care însă sunt de o importanță majoră în vederea stabilirii premiselor și condițiilor de atragere la răspundere subsidiară în temeiul art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității astfel, nu ține de competența instanței de insolvabilitate de a stabili aceste date de sine stătător în baza probelor anexate, aceasta fiind obligația administratorului insolvabilității sau lichidatorului, după caz, instanța de judecată examinând cauza prin prisma prevederilor art. 240 alin. (3) CPC și în baza probelor anexate la materialele dosarului. La materialele dosarului nu au fost anexate nici un fel de probe din care ar rezulta cert data la care a survenit starea de insolvabilitate a SRL ”Androsem”, iar instanța de judecată nu poate să-și bazeze hotărârea sa pe presupunerile reclamatului, care nu sunt confirmate prin nici un fel de mijloace de probă, ci doar pe fapte cert stabilite în procesul examinării cauzei, confirmate prin probe admisibile și pertinente.

În acord cu art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Din logica expunerii textului de lege citat supra, rezultă că organele de conducere ale debitorului poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori doar în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa acestora. Raportând dispoziţia legală precitată la circumstanţele speţei, instanța atestă lipsa unei legături de cauzalitate dintre acţiunile imputate de către lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian şi rezultatul final (starea de insolvabilitate).

Instanţa de insolvabilitate reține că, răspunderea subsidiară nu este operantă în cazurile în care pasivul nu poate fi acoperit, ci doar atunci când se demonstrează că prin acţiunea culpabilă şi intenţionată, subiecţii vizaţi au cauzat starea de insolvabilitate prin săvârşirea vreuneia din faptele expres şi limitativ enumerate la art. 248 alin. (1) şi a căror consecinţe s-au materializat prin crearea, menţinerea sau aprofundarea stării de insolvabilitate, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condiţiilor pentru atragerea răspunderii juridico-civile. Iar, în partea ce ține de intenția și vinovăția pârâtului, instanța conchide că afirmațiile lichidatorului au un caracter declarativ, vag, cărora instanța de judecată nu le poate da apreciere.

Astfel se evidențiază că, în executarea obligației de a dovedi circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale, deponentul acţiunii, lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian s-a rezumat la prezentarea unui probatoriu redus, care este insuficient în probarea legături de cauzalitate dintre acţiunile imputate pârâtului Lungan Andrei şi rezultatul final, starea de insolvabilitate a debitorului. În consecință, instanța constată neîntrunirea temeiului de atragere la răspundere subsidiară a pârâtului prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. a), e) și h) din Legea insolvabilității.

Într-o altă ordine de idei, instanța reține că, norma care reglementează instituția răspunderii subsidiare (art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității), prevede expres că, la cererea administratorului insolvabilităţii/ lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea.

Deci, atât norma legală imperativ indică că pot fi suportate de membrii organelor de conducere doar o parte din datoriile debitorului insolvabil. Însă, deponentul acţiunii, lichidatorul

SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian solicită încasarea de la Lungan Andrei a sumei totale a creanțelor validate în tabel și nestinse, în mărime de 2708209,51 lei.

Din considerentele menționate supra instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia de a respinge cererea înaintată de lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian privind tragerea la răspundere subsidiară al membrilor organului de conducere SRL ”Androsem”, cet. Lungan Andrei.

Soluționând chestiunea privind încasarea cheltuielilor de judecată, se constată că potrivit prevederilor art. 82 alin. (1) CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Articolul 83 alin. (1) CPC prevede că, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Potrivit art. 86 alin. (2) CPC, persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanţa de judecată a acţiunilor de urmărire a creanţelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanţiilor acordate, a tranzacţiilor încheiate şi a actelor de transfer de proprietate, precum şi la atacarea hotărârilor judecătoreşti adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanţa de judecată a hotărârii.

Conform art. 87 alin. (1) lit. a) CPC, valoarea acţiunii se determină: din suma cerută - în acţiunile pentru plata unei sume.

În conformitate cu art. 98 alin. (2) CPC, în caz de respingere a acţiunii, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanţă, precum și taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Instanța relevă că în conformitate cu prevederile art. 4 a Legii taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 și pct. 1.1.4. din anexa nr. 1, tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cuantumuri: pentru cererile de chemare în judecată, cererile reconvenționale, cererile de intervenție principală, cererile de apel, cererile de recurs, cererile de contestare a actelor și acțiunilor executorului judecătoresc, precum și pentru cererile de eliberare de către instanța de judecată a copiilor (duplicatelor) de pe documente dacă valoarea acțiunii este de 1500001-5000000 lei – 45550 lei + 2% din valoarea acțiunii care depășește 1500001 lei.

Prin urmare, având în vedere faptul că prin cererea înaintată Lichidatorul ”Androsem” (în procedura falimentului), administrator autorizat Panciuc Adrian solicită încasarea de la cet. Lungan Andrei a mijloacelor bănești în valoare de 2708209,51, iar instanța a ajuns la concluzia de respingere a cererii înaintate, prin prisma pct. 1.1.4. din anexa nr. 1 a Legii taxei de stat, se conchide necesitatea încasării din contul SRL ”Androsem” în beneficiul statului taxa de stat în valoare de 69714,18 (șaizeci și nouă mii, șapte sute paisprezece,18) lei, calculată proporțional pretențiilor formulate, cu încasarea acesteia nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanţa de judecată a hotărârii.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (5) lit. f), art. 247 al Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, art. 236-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de insolvabilitate,

HOTĂRĂŞTE:

Se respinge, ca fiind neîntemeiată, cererea înaintată de Lichidatorul SRL ”Androsem”, administratorul autorizat Panciuc Adrian privind tragerea la răspundere subsidiară al membrilor organului de conducere SRL ”Androsem”, cet. Lungan Andrei.

Se încasează din contul SRL ”Androsem”, în beneficiul statutului taxa de stat în valoare de 69714,18 (șaizeci și nouă mii, șapte sute paisprezece,18) lei, ce urmează a fi încasată nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării a hotărîrii.

Hotărîrea este definitivă şi executorie, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea de Apel Bălţi prin intermediul Judecătoriei Soroca în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Olga Jamba**